

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

FREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'25 id. id.
Estranger	1'50 id. id.

Un número 10 céntims

Any 2.^{on}

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ SABATERIA-VELLA 2-1."

Dissapte 23 de Març de 1895

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, follets, etc., que 's remetin
á la Redacció, se 'n donarà compte en lo Setmanari

BIBLIOTECA PÚBLICA GIRONA

Núm. 51

SECCIÓ GENERAL

Regionalisme y Separatisme

III

Difícil es per unhom responder categòricament á la pregunta que formularem en l' article anterior para que fos contestada en lo present.

Lo dò de preveure 'ls acontexements futurs, solzament es concedit als genis. Aquella clarividència del pervindre que admirém en les obres d' alguns publicistes, com en Balmes y en Donoso, es fruyt d' un gran talent, de fondos estudis, de llargues meditations sobre la historia y d' una observació constant dels fets socials. Nosaltres, donchs, que no possehim cap d' aqueixes condicions, nos hem de contentar en raciocinar modestament, y en fer alguna observació sense pretenir la categoria de profeta, ab la humil intenció de portar lo nostre feble concurs á la causa de la Patria, tot excitant á qui més hi sàpiga, que més hi diga.

Y feta aqueixa oportuna advertencia, repetim lo que en l' últim article demanava contesta: ¿Es probable que Catalunya sigui algun dia separatista? ¿Es fàcil que aquell fantasme que senyalava temps enrera en Manjé y Flaquer, se converteixi tart ó aviat en ser real y efectiu?

Per de prompte, podém afirmar que—segons lo nostre modo de pensar—donat l' actual estat de coses, si alguna disgregació amenassa á Espanya, no consistirà pas en la separació de Catalunya solzament. Perqué, d' un quant temps en aquesta part, se nota en les regions septentrionals de la Península, desde Finestrelle fins al cap de Creus, l' existència d' una corrent d' idees, d' una comunitat d' interessos, que fan concebir l' esperansa de que, en un moment donat, tots eixos pobles s' uniràn pera correr la mateixa sort.

D' alguns anys ensà l' idea regionalista, proclamada primerament per Catalunya, se va escampant arreu per lo Nort d' Espanya. Ja no es sols la nostra Patria la única regió que protesta contra la tirania centralista. Los clams de Catalunya, juntats als de la heroica Navarra tractant de potència á potència ab lo govern de Madrid, als de la valenta Basconia cantant lo trágala á n' en Sagasta ab lo Guernikako Arbol, y als de la simpática Galicia despertant de llur ensopiment als sons de la lira de sos poetes, forman un temible conjunt de veus que, enrobustides per les aures pirinàiques y les brises del Cautábrich, han d' afegar los braços del lleó castellà; constitueixen un aplech de pobles que amenassa ab dominar tart ó d' hora aquella capital mitjà africana, mitjà europea, que allí, al bell centre d' Espanya s' axeça orgullosa, visquen á costes del nostre treball.

Eix fenòmeno, que per moments se fa més visible, no es aïslat, sino que forma part d' un moviment general que s' observa á tota Europa; es una senyal característica d' una època de reivindicacions qu' estén atravessant, y preludi d' un altre de reconstruccions socials que se va acostant á passos agegantats; es lo precursor d' aquell dia, que tot just preveyém, en que, després d' horribles cataclismes, s' han de refet los organismes socials romputs per la mà barroera de la Revolució.

Aquesta solidaritat qu' advertím entre l' Regionalisme espanyol y l' moviment social qu' arreu se nota, es garantia de la futura realisació dels ideals que aquell proclama, puig quan una doctrina, una aspiració, fa poc haurà de naixuda, entra depressa á formar part de la vida intel·lectual de tots los pobles, y rápidament se va infiltrant en tots los cervells, y aviat fa bategar tots los cors, no hi ha dubte que un dia ó altre se portarà á la pràctica; podrà esser de poca duració l' efecte que causi, pero l' idea no morirà sense haver ocasionat quelcom, l' idea farà da se.

No cal, donchs, duptar de la realisació més ó

menys pròxima dels ideals regionalistes. Y aquesta realisació, á Espanya, porta en si lo cambi de poble do ninador. La victoria del Regionalisme serà lo triomf del Nort contra l' Mitjdia.

Perqué, les ideas unitaristes y uniformadores que avuy imperan, han sigut afillades per lo poble castellà y per él aplicades al govern d' Espanya; puig l' element generalisador y sintètic que informa al ideal centralizador, convé perfectament ab lo caracter somniador y peresós dels castellans, eterns admiradors de l' abstracció y enemichs nats de tot estudi analítich; gent quina més gràfica y genuina personificació es *El Hidalgo Manchego, desfacedor de entuertos y vengador de agravios, sempre somniant truytes y sempre ficantse allí ahont no l' demanen.*

En canvi, la doctrina regionalista, nascuda del análisis, del ver conèxement de la naturalesa de les coses, de l' armonia entre les concepcions ideals de la intel·ligència y les enseñanzas de la realitat, s' avé perfectament ab la idiosincrasia dels pobles septentrionals, trevalladors, sensats, de sentit práctic y de gran cultura intel·lectual, que veuen les coses tals com son y no com deurián esser segons *la boja de la casa*.

Essent tant gran la diferencia de caracter entre 'ls dos principals elements que constitueixen lo poble espanyol, difícil es que les aspiracions que avuy omplen lo cor dels septentrionals, siguin admeses per la gent del Mitjdia; y per consequent, tot fa creure que l' triomf del Regionalisme se deurà solzament á les regions del Nort.

Lo dia que la idea regionalista hagi fermentat prou en los enteniments y en los cors, y s' hagi escampat per tot arreu; lo dia en què s' planteji l' problema de sa realisació, se decidirà si deu continuar la unitat espanyola, ó deuen disgragarse sos components per culpa y en castic del poble castellà.

Perque segons sian les circumstancies d' Espanya, segons sia major ó menor la resistència que oposin los castellans á les nostres reivindicacions pràctiques, ó la forsa de que disposin, haurém de conseguir el Regionalisme per un ó altre dels medis indicats. Es á dir, si no logrem imposar les nostres idees al rest d' Espanya, no tindrem més remey que separarnos, y en canvi, si conseguímos dominar al Centre y aplicar los nostres ideals á tota la nació—com es d' esperar y de desitjar—alavores podrá continuar la unitat espanyola y podrém anhelar completarla ab la unitat ibérica.

Y veus aquí perqué es difícil determinar *á priori* lo que succeirà á Espanya lo dia de la implantació del Regionalisme; tot dependeix de les circumstancies del moment.

Les últimes consideracions qu' hem fet parteixen del supòsit de que l' Regionalisme no sigui mai admes expeditaneament per lo Centre y Mitjdia d' Espanya. Si aixís no fos, es á dir, si algun dia 'ls pobles de rassa castellana se fessin regionalistes, la transformació política d' Espanya no portaria en si, com es evident cap perill pera la unitat.

De tdes maneres, ab lo triomf del Regionalisme hi va involucrada la dominació del Nort; aixís com en lo sistema actual qui domina es lo Mitjdia. Pero la nostra dominació no presentaria pas los caràcters que acompanyarà á la dels castellans. La mateixa organització regionalista no permetria que l' govern central—en quin hauriam de tenir nosaltres la principal influència—absorvis la vida política de les regions castellanes; y, per altre part, lo nostre caràcter y modo de viure es garantia pera aquells pobles de la nostra conducta envers ells.

Ab això volém dir que ab lo cambi polític que desitjam, no pretenim pas substituir la rassa explotadora que avuy governa, per un altre. Respecte aquest punt, res han de temer los castellans. Nosaltres, gràcies á Deu, nos diferenciem prou d' ells. Aquell tipo qu' s' passa la vida recorrent la Espanya de Nort á Sut y de Llevant á Ponent, sempre ab la ploma á

l' orella, ab cara avinagrada y vestit espotriat, anant d' una capital á l' altre á tomar posesion pera poguerse fer prompte un trajo nou, no sol pas sortir de la nostra terra. Los de casa que's dedican á passejar per Espanya, son molt diferents d' aquell: regularment son homes aixerits y ben trajats que recorren totes les botigues de les viles y ciutats ab lo mostruari sota l' bras y ab l' únic dàl de fer notes.

Resum de tot lo dit es que la gran manera d' evitar la separació consisteix en que 'ls pobles castellans admeten de grat ó per forsa l' Regionalisme.

Altrement convindria qu' eixos pobles s' hi paressen en aquesta consideració. Perqué en últim resultat, ells mes que nosaltres se'n ressentirian de la separació. Lo dia que á les regions del Centre y del Mitjdia los hi faltes lo lastre de la civilisació septentrional y llevantina, corrieran cap á la barbarie á veles desplegades —y fins sense l' mal vent de que parla l' insigne Guimerà.

Y per' evitar aquest trist espectacle, pera mantenir la unió, tinguin present los castellans aquest principi que deduhim de tots los expressats raciocinis y de molts altres que per falla de temps no hem exposat: l' únic remey contra l' Separatisme es lo Regionalisme.

I. P. DE B.

Girona—15, Mars, 1895.

Les evolucions del Carlisme

A ningú que's fixi en la marxa qu' han anat seguit los partits espanyols durant aquest segle, per poch observador que sia, se li amagarà lo cambi sofert pel partit carlista des de la primera á la segona guerra civil y fins la transformació que se hi ha operat després d' aquesta última.

La verdadera significació del partit carlista en temps de la guerra dels set anys, era la de protesta contra l' cambi de régime politich que suposava la entronisació de D. Isabel y la afirmació de la llegitimitat de Carlos V. Lo poble en son sentit práctic ho sintetisà en aquesta exclamació: «¡Viva l' rey tot sol!». Los carlins de llavores eran, donchs, llegitimistes y partidaris de la organització y régime politich imperant fins á la mort de Ferran VII. En res y pera res se tractava ni's parlava de la monarquia tradicional, d' aquella monarquia compatible ab les Corts dels antichs reyalmes d' Espanya y respectuosa dels drets y llibertats del poble.

Vingué l' conveni de Vergara, passaren anys, l' antich partit anomenat liberal se dividí y subdividí en fraccions, qu' unes darrera de les altres tingueren en ses mans la governació del Estat y qu' una darrera l' altre se desacreditaren en lo poder. Lo poble al qui se li havia promés la llibertat no havia conseguit may gozarla y vingué un moment en que progressistes y unionistes conspiraren plegats, contra lo que 'n deyen obstacles tradicionals. Un partit tot just nat, que 's calificava de democrata y no s' atrevia á dirse republicà, cooperá á la revolució, y l' idol dels liberals, la reyna D. Isabel II, fou llençada del trono y lo cepte d' Espanya passejat per les Corts d' Europa y ofert á diversos prínceps de les dinasties regnantes.

La sofregada fou formidable y conmogué fondament los espirits. En los primers moments d' expansió aparagué format de sòpiti un partit republicà numerós y potent, en lo qui ni somiar podian los qu' havian fet la revolució, y que se disposà tot seguit pera disputarsi l' usdefruyt d' aquesta. Aquest partit se caracterisà també tot seguit per ses tendències federal, fins al punt de que 'ls principals prohoms republicans d' Espanya, que no eran ni havian sigut may federal, se afanyaren á dirsho pera conservar son prestigi y sa popularitat, essent contadissims los que tingueren la energia y la consequència d' anar contra la corrent y d' anomenar-se unitaris.

L' esclat y la forsa d' aquest sentiment contrari á la centralización de tots los poders, manifestat en circumstancies tant crítiques y solemnes, no aprofitá pera res als residuus dels vells partits jacobins y afrancesats, per més que per si sol era digne de cridar l' atenció de tot estadista verament patriota.

En aquelles circumstancies fou que lo partit carlista reaparegué també en escena y comprenent potser lo partit que podia traure d' aquell sentiment y en part potser també allisonat per la experiençia dels anys, cregué atrairàs les simpaties dels pahis cambiant

son programa y pretenguent modificar la seva antiga significació. Los programes y manifestos reials de D. Carles prometian, no la continuació del régime politich de la dinastia borbònica, sino la restauració de la *monarquia tradicional espanyola* ab la restitució dels furs y llibertats de totes les regions. Per manera que de l' antiga bandera del carlisme, no 'n quedá més que la afirmació de la llegitimitat de D. Carles, lo qui se cuidá bé de dir que si era descendant dels Borbons ó era també dels Austries pels qui havien lluytat mols espanyols contra 'ls Borbons y pels qui lluytan, en defensa de la *llegitimitat*, los nostres antecessors catalans del passat segle.

Pero la nova guerra carlista s' acaba si fa no fa pel mateix estil que la primera y, posat al trono lo fill de D. ^a Isabel II, ha continuat la vella política liberal, ab canvi de partits y de programes, pero ab sentit cada dia més estrangerisat y ab tendència cada dia més centralisadora.

La llevor perxó de la reivindicació de les antigues llibertats dels Estats espanyols havia cayut en terra assahonada y devia arrelar y brotar ab ufana sempre major, ajudadada pels desacerts dels partits governants y pel descredit crecent dels principis jacobins qu' havian tingut la pretensió de monopolizar la llibertat. Y per tot Europa renaxen les velles nacionalitats y un alé de reivindicació se respira arréu contra l' Estat modern, aquest monstre armat fins a les dents, d' una voracitat insaciabla y quines ongles se claven en tots los membres del cos social.

Y aquest alé, aquesta resurrecció de la pàtria, aquesta reivindicació de llibertat, es lo que venen a significar los regionalistes, lo que venim a significar los catalanistes.

D' aquella explosió del sentiment federal en lo partit republicà de la revolució, poca cosa 'n queda. La major part dels elements més intelligents han abandonat la idea federal, y molts fins la idea republicana, y la massa del poble poch se 'n falta també si no ha abandonat tota fe política pera llensarse en brassos de la anarchia ó de la revolució social.

Lo partit carlista també ha canviat de procediments; ha fet un paréntesis en ses tendències belicoses y abandonant lo retràmitat politich, acut a la lluita y a la propaganda valentse dels medis legals.

Fins ara, empero, havia mantingut la nova bandera política de la última guerra civil y sos oradors capdals informaven sos discursos en lo sentiment federal, en la restauració de les antigues llibertats dels Estats espanyols; encara que no d' una manera completa y categòrica, com si 'ls hagués contaminat ja alguna mica lo contacte usual y frequent ab los partits parlamentaris governants.

Pero últimament, sembla que 's disposa a mudar altre cop de bandera y a tornar a la de la guerra dels set anys, atenuant una mica lo regimen politich que llavors proclamava, ad la admisió d' unes Corts representatives y contentantse ab oferir als antichs Estats espanyols *les descentralizacions forals*, en lo ben entès de que aquestes per lo que afecta al dret públic nacional serien solzament *administratives y económiques*.

D' axó a la *restitució dels antics furs, drets y llibertats* hi ha una gran diferencia y la cosa val la pena de fixarshi; perquè si així fos, no sabém quina resolució pendrían los carlins, que son molts y respectables, qu' unexen la lleialtat a D. Carles ab la fidelitat a la *monarquia tradicional* restauradora de les Corts dels antichs reyalmes de Espanya y compatible ab sus llibertats polítiques, econòmiques y administratives.

Nos fa suposar aquest nou canvi de principis, lo que diu y dexa comprender lo Sr. Llauder en los articles poch ha publicats en lo *Correo Catalán*, tot fent com qui s' ocupa del Catalanisme. Lo criteri en ells sustentat no 'l poden admetre los carlins conformes ab los manifestos de D. Carles de la última guerra y així ho ha fet observar virilment lo periódich carlí de Girona, *El Baluarte*. Pero no 'n hi ha prou que *El Baluarte* ho diga. Es precis saber si 'l Sr. Llauder parlava per compte propi solzament, en quin cas la tendència de dits articles no passaria de significar una tendència individual, sempre notable y digne de tenir-se en compte per tractarse del representant de D. Carles a Catalunya, ó si parlava autorisadament ó de conformitat ab tendències autorisades y d' ell conegeudes, com ha succehit altres vegades y com ho fa creure l' haver copiat son article *El Correo Español* de Madrid y la aquiescència tacita dels altres diaris carlins, en quin cas la nova evolució carlista quedaria probada y confirmada.

Per la nostra part, així ho creurém mentre no se 'ns demostri lo contrari, y senyalám als que de política s' ocupan la nova evolució del carlisme cap a la monarquia sencillament *descentralizadora*, de que 'ns parla 'l Sr. Llauder.

J. B. y S.

MORIN LOS POLÍTICHS

Alguns periódichs madrilenyans s' escandalitzan,—ó quant menys fan veure que s' escandalitzan—perque un home del poble al passar per devant del Congrés lo primer batalló peninsular, pera embarcarse ab direcció a Cuba, cridá ¡Morin los polítichs! en front l' espectacle dels diputats que sortien a despedir als soldats, fins al vestíbul de la Cambra popular.

No tenen los citats periódichs rahó pera estranyar-se. Lo crit d' aquell desconegut es la protesta qu' anihua en quasi tots los cors, contra eix abús de la politiqueta personal que constitueix l' entreteniment

obligat de bona part dels representants del pahis. Aqueix crit es lo *Mane Tecel Phares* dirigít als qui de la política ne fan un ofici. Aqueix crit representa un avis dirigít als cossos colligisladors, pera que posin més atenció de la que acostuman als interessos de la patria y se dexin de miseries y de minucies de pandillatge. Aqueix crit, per sí, volia, sens dupte, fer avinent lo contrast que resultava entre aquells soldats que van a Cuba a exposar sa vida per la patria y 'ls polítichs qu' aquí 's quedan pera desgovernar lo pahis.

No ha faltat colega que interpretant com correspon exa protesta anònima, deduheix d' ella les consequencies llògiques, que podrà apreciar lo curiós llegidor:

«Mil joves, desfilant per devant del Congrés, marxan a una empresa, si patriótica y necessaria, temible, lo clima les malalties, les deficiencies administratives, les bales dels rebels los esperan a Cuba desde el precís moment que trepitjin aquelles platjes. Y potser lo sacrifici d' avuy no hauria arribat a existir ab una administració recta y honrada en aquelles províncies llunyanas. ¿No 's podria atribuir alguna responsabilitat als polítichs de tot lo que passa?

En anteriors campanyes molts milers de soldats espanyols perderen allí ses vides; altres la salut; alguns, més afortunats, pogueren tornar a la Península ab migrants *alcances* contra 'l Tresor, y hagueren de transigir ab la usura y perdre 'ls dos terços de son import després d' haver perdut llargs anys pera fer prevaler son dret; algun soldat de Cuba hem vist tots nosaltres despullat y demandant caritat...

¿No es possible que l' espectador de la *Carrera de S. Geróni*, al llensar ahir lo crit de mort contra 'ls polítichs, recordés los casos citats, y per natural co-relació d' idees lligués l' abandono dels inválits ab los auments que 's tracta de donar a funcionaris com los inspectors dels enginyers de camins, pera fer sa vida més cómoda y pera que, servint los grans sous de regulador, obtenguin *habers* passius y permanents, y per lo mateix, de quantia molt major?

¿No es possible que recordés l' abandono en que sempre 's solen tenir los interessos generals del pahis, lo pandillatje, lo favoritisme, le genrecracia, los mals que portan a la patria los polítichs d' ofici, y que, veient lo contrast de la brillant joventut que plena d' abnegació marxa a la guerra, y 'ls polítichs que, acabat de victorejarla, tornan a entrar en lo Congrés per seguir fent desde sos setials la felicitat del pahis, no es possible, repetim, que sense complerta conciencia de la gravetat de la seva frase y emportat solzament pel sentiment cridés lo mori qu' hem dit?»

Difícil es ponderar, com diu lo colega del qui transcribím les antecedents ratllés, si en lo crit de ¡Morin los polítichs! hi entrá més la *impresió* que la *reflexió*; pero, no li quedí dupte al periódich aludit, aqueix crit está en la conciencia de molts, moltíssims espanyols, que veuen a la política tréta de son veritable terror y convertida en no poques ocasions en medi pera servir los interessos de pandillatge y 'ls personalíssims de mitja dotzena de senyors en compte de servir pera la recta administració de la cosa pública.

(De *El Eco de Navarra*.)

CRÓNICA

EXTRANGER

Los disparos que en ayses de Cuba ha fer al vapor nort-americà *Alliance* un barco de nostra marina de guerra, per creure sospitosa sa presencia en les presents circumstancies, ha irritat de tal manera a la premsa neoyorkina, que s' ha descapellat contra nosaltres al frases que mol bén revelan la opinió que regna en aquell país respecte als assumptos de Cuba. *The World*, diu aproposit d' aquest incident: «res pitjor podia ocurrir a 'ls interessos espanyols a Cuba, puig consemblant atentat a un barco que ostentava la bandera nort-americana, provocarà en nostre poble lo just desitj de que acabi la dominació espanyola a Cuba». *The Tribune* diu també per la seva part: «aquesta ofensa dels espanyols a nostre pabelló no es la primera vegada que's produueix y es menester qu' Espanya tingué molt present quelotes ses forces y tots llurs recursos serian petits pera retindre a Cuba lo dia en que 'ls Estats-Units se possessin del costat dels qu' arriben en la gran Antilla per sa independència.» Com se veu donchs, no hi ha per que feros cap classe d' illusion sobre l' actut que poden observar los Estats-Units en les questions cubanes.

Lo govern francés ha encarregat al embajador de França a Madrid que manifesti al govern espanyol la fonda tristes que la nació francesa ha sentit per la perda del creuer *Reina Regente*. La premsa inglesa dedica sents articles a la perduda del creuer espanyol, manifestant per aquest motiu grans impaties per Espanya y per la Reyna.

Noticies de Viena donen compte d' una explosió de gràcia oreguda en las mines de Albrecht, en lo moment qu' hi traillavan 180 minayres. Després de grans esforços se logrò salvar a la major part dels obrers, resultant 12 morts y gran nombre de ferits de gravetat.

Lo duch d' Aosta, fill del ex-rey d' Espanya D. Amadeo de a boya, ha fet oficialment la petició de matrimoni a la princesa Elia de Orleans, filla del difunt comte de Paris.

Han comensat les negociacions de pau entre la Xina y lo Japó, a quin efecte ha arribat a Hiroshima, quartel general del mikado,

lo virey de Patchili ab poders del Emperador. Respecte a l' intervenció de les potències, diuen de San Petersburg, que s' ha pres l' acort d' enviar tota la esquadra russa del Mediterrani al Pacífich, per la probabilitat d' una acció comú ab los inglesos, les exigències dels japonesos envers Xina fan aquesta acció necessària.

ESPAÑA

Per mes que les notícies de Cuba continuan essent favorable pera les nostres tropes, no obstant la insurrecció no fa cara de acabarse y, encara que disminuida molt d' importància, promet dur més temps del que convindria pera la vida de nostres soldats y pera 'ls interessos de la nació. Les canonades que un creuer espanyol engegà contra un barco estranger qu' arborà bandera anglesa y que estava fent maniobres sospitoses vora les costes de Patchili, ha promogut una reclamació dels Estats Units d' Ameríca a nostre Govern abogant pera la seguretat del comerç. La cosa no tindrà conseqüències, puig se diu que 'l nostre ministre d' Estado ha desautoritzat la conducta del comandant del creuer y promet que 'l fet no 's repetirà.

Desgraciadament han passat vuit dies més, sense que s' ha obtingut cap noticia certa de la sort del acorassat *Reina Regente*. Tot fa donchs presumir la perduta completa del barco y de tota sa tripulació, que era de 385 homes, alguns d' ells fills de nostra província.

Tant la guerra de Cuba com la perduta del *Reina Regente* han quedat aquells dies mitjà oblidats, absorvida la atenció pública per el conflicte originat entre 'ls periodistes y 'ls oficials subalterns del exercit, los quins, considerant osos, se prengueren la justícia per la seva ma, assaltant les redaccions y les imprentes de dos periódichs de Madrid. La gravetat del fet y la excitació dels espanyols considerable, y 'l nostre Govern, débil i impostor, pera trobar una solució, presentà a S. M. la dimissió de ses carteres, després d' haver encomanat lo mando militar de Madrid al general Martínez Campos. La autoritat y lo prestigi d' aquest, ha assegurat l' ordre material y respon de la tranquilitat pública; pero l' ordinma moral costarà de restablir y será difícil apagar del tot lo calme les passions exacerbades. Perço la resolució de la crisis que s' inicià l' diumenge passat, se presenta plena d' obstacles. Sembla que natural que Martínez Campos fos l' encarregat de formar ministeri y de governar, al menys fins qu' hagi tornat la pau als espanyols, pero aquest general no li ve encarregarsen y tot ha creure que continuará en lo govern lo Sr. Sagasta. Nos obtemps de tot comentari sobre 'l fondo dels successos y ses possibles conseqüències, perque avuy seria perillós ocuparnoren.

CATALUNYA

Y efectivament, per haversen ocupat alguns diaris de Barcelona, fou pres le Director de *La Publicidad*, nostre particular amic D. Eusebi Corominas, y no ho fou, per no haverlo trobat lo Director de *El Diluvio*. Ab aquest motiu la premsa periodística de Barcelona ha donat proves de gran companyerisme y solidaritat y 'l Sr. Corominas ha rebut testimonis de simpatia y consideració per part de gran nombre de valiosíssims elements, sense distinció de partits. Lo Sr. Corominas ha sigut posat en llibertat per lo qual lo felicitem de totes veres.

Notícies

Oficials

AJUNTAMENT.—(Sessió de 2.ª convocatoria del dia 20 de Març)—Presidida quer 'l Arcalde accidental y ab assistència de nou regidors s' obri la sessió llegintse la acta de la antecedent, fou aprobada y firmada.

S' aprobà un compte y se donaren quatre permisos d' obra. Y s' aprobà un dictamen de la Comissió d' Hisenda fent a saber que no 's podia verificar la comprobació de la quantitat a què puja l' import dels recàrrechs municipals corresponents a les dades expedides a contribuents de Gerona desde 'l dia 28 de Novembre passat al 28 de Febrer últim, per no portar la Compania Arrendataria una numeració exclusiva i independent per cada municipi, sino una de general per tota la província, lo que faria molt llarga y costosa la comprobació; y proposant se pos en coneixement al Sr. Delegat d' Hisenda, demandantli ordeni a la Compania dongui al Ajuntament una certificació en forma, en la qual se consigni la relació nominal dels contribuents de Gerona als qui s' hagi expedít cédula, en dit espai de temps, ab expressió del número y classe de cada cédula, ó he que declarí que 'ls gestos que la comprobació ocasioni vagin a càrrec de la Compania Arrendataria.

Segons notícies particulars, lo Ministre d' Hisenda ha firmat la inclusió del molí de Pedret en la R. O. que exceptua la venda los molins de la ciutat, pera que pugan esser destinats a motors elèctrichs del alumbrat públic. S' anyadeix que 'l qui ha trevallat aquest assumptu es lo diputat per Gerona Sr. Herrero, lo qui envia al Ajuntament la resolució ministerial. Si es així, com tot ho fa creure, l' Ajuntament s' haurà tret de sobre una grossa dificultat y podrá normalisar tot lo referent a la illuminació elèctrica qu' prou se necessita, y 'l Sr. Herrero mereix l' agrado de tots los veïns de la ciutat.

—Ab regular concurrencia tingué lloc lo diumenge passat en el Teatre Principal lo concert anunciat. Lo programa, variat i última hora per l' adició d' un nou element, lo celebrat violoncelista de la ciutat comtal Sr. Garcia, que ab son valiosos concurs contribuït a que no decaigués l' entusiasme en tota la vila, malgrat una interpretació bastant acabada per part del sexteto que dirigeix lo Sr. Vidal. No així ho podem dir de las pesses que cantà l' orfeó *La Regional*, que en veritat deixaren una mica que desitjar, y de la cantant Sra. Domenicci, que de bon tros respongué a la fama de que venia precedida.

Ab tot y així, la festa resultà lluhida, degut principalment a l' intervenció del notable artista Sr. Garcia y al estreno del telò de

boca, del qu' hem de confessar es una bonica obra d' art que conbuirà à embellir notablement la sala de nostra Colisseu.

Del concert donat en la societat *Las Odaliscas* al que també assistirem galantment convidats, deuriam donarne compte en capítol apart si ho permetés lo curt espay de que podém disposar. Basta citar lo programa, format de lo més escullit del repertori clàssich y 'ls noms del mestres Srs. Viñals, Viada, Arotas y Frigola, que l' interpretaren ab la delicadeza y sentiment propis dels bons artistas que senten y fan sentir. Entre les pesses que s' executaren meresqué los honors de la repetició y les alabances dels intel·ligents un *Scherzetto* original del jove compositor nostre estimat amich Sr. Frigola, per quiun motiu lo felicitém coralment.

—Cridém l' atenció dels Ajuntaments d' aquesta província á fi de que s' enterin de la circular publicada per la Administració d' Hisenda, inserta en lo *Butlletí Oficial* del die 13 del present, relativa á la obligació que tenen los arquitectes de convocar al Ajuntament y Associats, segons lo art. 35 del Reglament, per' arbitrar medis pèra cubrir los cupos del impost de consums, durant l' any 1895-96.

—Se tracta de instalar en questa Ciutat una xarxa telefònica, ab una extensió de 10 kilòmetres al voltant de Gerona. Se 'ns diu que la llista de les personnes que s' han compromés per' abonarse es ja fosa numerosa. Ho celebrém y desitjém sigui promp un fet.

—Hem rebut la visita de *El Serviola* important revista decenal de navegació, ports y mercats, que s' ha comensat á publicar á Barcelona. Li desitjém molts anys de vida y dexém establert lo cambi.

—Nostre bon amich y company de causa en Joaquim Franquesa y Barceló, ha trasladat son domicili, y per consegüent son despàix d' advocat, de la Rambla d' Alvarez, al carrer de Santa Clara, núm. 3, pis 1er.

—Hem rebut lo llibre que ab lo titol de «Datos pèra la historia de les Creus de pedra de Catalunya», ha publicat nostre colòaborador y amich en Norbert Font y Sagué. Nos en ocuparem.

—Fa alguns dies que no rebém la visita de *El Alcance* de Santiago de Galicia. També fa una colla de temps, que rebém sense folletí *Lo Teatro Regional* de Barcelona.

—Cridém la atenció de nostres llegidors de dintre y de fora de Gerona, sobre l' acort pres per nostre Ajuntament en lo relatiu á cédules y les causes que l' han motivat. Esperém que l' Sr. Delegat d' Hisenda, comprenent la justicia de la petició, obligarà á la Companyia Arrendataria á anar pel camí dret.

Y, á proposit de cédules, fem present á tots aquells á quins interessi que l' período voluntari pera pendren s' ha prorrogat fins al die 7 d' Abril pròxim.

—Los Congregants de la Inmaculada y de S. Lluís Gonzaga d' aquesta Ciutat, tindran comunió general lo dilluns vinent festa de la Anunciació, á les 8 del dematí, en la Iglesia de la Congregació.

—Copiém del *Diario de Gerona* del dijous:

«Les últimes plujes convertiren com de costam en fangues nostres carrers, y axò no 'ns ve de nou. Pero lo que si 'ns crida la atenció es que després d' aquelles, lo fanch ha continuat en les matexes y se ha convertit ab una capatant extraordinaria de pols que per son espessor sembla una alombra. No hi ha més que veure la plassa de la Constitució en la pojada del Pont y los carrers del Teatre y Ciutadans. Creyém que una escombrada més eficàs de la que se practica, nos estalvia una que una ventada propria del mes en que estem deix cegat al infelis que agafí entre lo nuvol que axecarà en aquells sitis s' hi no si posa remey.»

Per lo vist lo *Diario de Gerona* no deu saber que les brigades municipals tenen quelcom de més importància en que ocupar-se que traurer lo fanch dels carrers. Fa ja alguns dies que aquests no fan altra cosa que traginar pedra y terra desde el Ter a la Devesa pera la construcció del passeig de carruatges de quin projecte vam parlar dies passats y que l' mateix *Diario* se resistia á creure.

Gerona podrà tenir més empedrats y pitjors clavagueres, serà necessari que 'ls vehins procurin traurer lo fanch dels carrers, se veurán aquest estiu com los demes obligats á taparlos forats de les clavagueres ab draps y estores á fi de evitar lo mal olor que despeden á causa de sa poca llimpiesa, serà, en fi, necessari que 'ls periòdics locals cridin més de una vegada perque se procuri el desaigüe de les aigües infectades que hi ha en lo llit del Onyar al costat de les cases del carrer de St. Clara, més en cambi de tot axò qui goig no fará al estiu la Devesa ab tants de carruatges, allò resultarà lo Passeig de Gracia ó la Castellana.

—Fa alguns dies se trova malalt de algun cuidado nostre estimat consellor lo jove advocat D. Joan Vinyas, secretari de la Junta de aquest Centre. Li desitjém de tot cor una prompte millora.

—J. LINÁS Y C. —BANQUERS.—*Ciutadans*, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubes y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran còmptes corrents ab interès.

—CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.—*Ciutadans* 16, y 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3%50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dijous y dissaptes de 9 á 1 y 'ls diumenges de 10 á 12.

Pera les devolucions los matexos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres detalls.

VARIETATS

Lo Vot de Sant Narcís.

Ab aquest nom es conegeuda á Gerona la festa religiosa que s' celebra dilluns passat, die 18 de març, y que s' celebra tots los anys en dita diada. Prengué origen d' un acort pres per les auto-

ritats municipals de Gerona, que l' estableiren, l' any 1589, per havers Deu preservat de la pesta qu' affligí en dit any á gran part de Catalunya, y se celebra en dit die, no obstant haverse fet en son principi lo die 29 d' Octubre festa de St. Narcís, perque no trobantse aquest sant en lo Martirologi Romà en lo die expressat, se trasladà la festa al 18 de març en que hi consta lo martiri d' un Sant Narcís, bisbe, segons creuen molts de Jerusalém. Segons Girbal (*Revista de Gerona*, 1884, pág. 66 y 67), la trasllació de la funció fou per haverlo demandat al Bisbe los Jurats de la ciutat en lo any 1593, al objecte de no haver de suspender les fires. De tots modos, la festa de Sant Narcís de Gerona fou tornada al 29 d' Octubre ab autorisiació del Papa l' any 1601, pero ab la obligació de venerar també á Sant Narcís lo die 18 de Març.

L' acort en que consta l' estableiment de dita festa fou pres per los Jurats de Gerona, en unió del Adjunts del morbo, en sessió celebrada l' die 20 d' Octubre del any citat, y diu així:

«A honor y Gloria de nostre senyor Deu y de la puríssima y humil Verge Maria mare sua y del benaventurat martir y patró special desta ciutat S. Narcís per medi y supplicacions del qual molt cert ha preservat sempre nostre senyor Deu los Poblets desta Ciutat del mal contagio de la pesta y altres mals y danys que per los peccats dest poble nostre Deu haguera permesos y sperant que per avant nos preservera de aquells: Perco affectants com es raho lo benefici de la cosa pública desliberen y ordenen que sie fundada ara de nou una processó molt solempe la qual se fassa cadany perpetuament per la present ciutat lo die y festa de dit gloriós Martir St. Narcís lo apres dinar y que partesca de la sglesia de St. Feliu ab lo cap de St. Feliu benaventurat y vaje per tota la present Ciutat per tots los llochs y carrires per hont acostuma de passar la processó del preciosissim cors de Jesuxpist Salvador nostre y que dita festa sie solemnitza y colta com lo die del St. Diumenge y que les pòrtes ni obredors nos puguen obrir en ninguna manera en dit dia ni se tingue fira dit dia en esta Ciutat y que perco sie feta embaixada al Illmo. Rmo. senyor Bisbe desta Ciutat y al Rmt. Capitol de la seu desta ciutat est any havem fundada a llahor y glòria de nostre senyor Deu omnipotent y de la puríssima y humil verge maria mare sua y del benaventurat martir y patró nostre St. Narcís regreciantlos les merces tant assenyalades han rebudes tots los poblets en esta Universitat preservant aquells de mal contagios de la pesta y altres mals y flagells que nostre Deu y senyor per los peccats del poble xristia haguera per ventura enviats y com nosaltres desijem sumament que perpetuamenti sie dita festa continua solemnitza venerada y guardada en la forma y manera que segons han v. s. m. s. vist ha tingut principi: Perco per nostra part pregam á v. s. m. s. quant a nosaltres es possible se servescan llohar approbar retificar y confirmar totes les desliberacions y ordinacions acerca de dites coses fins avuy fetes com a convenientes y necessaries al benefici de la cosa pública y si en quant manester sie votar y de nou ordenar e instituhyr aquella ab les mateixes solemnitats forma y manera ja esta instituhyda y fundada.

Aquest acort fou confirmat y ratificat pel Consell General de la universitat de Gerona lo die 10 de Dezembre del mateix any. Veus aquí la proposició feta al Consell per los Jurats y la resolució de aquell:

«A tots v. s. m. s. es publich y notori la solempe processo que ab expres colloqui tingut ab lo molt Illte y Rm. Sor. Bisbe y ab lo Rmt. Capitol de la seu desta ciutat est any havem fundada a llahor y glòria de nostre senyor Deu omnipotent y de la puríssima y humil verge maria mare sua y del benaventurat martir y patró nostre St. Narcís regreciantlos les merces tant assenyalades han rebudes tots los poblets en esta Universitat preservant aquells de mal contagios de la pesta y altres mals y flagells que nostre Deu y senyor per los peccats del poble xristia haguera per ventura enviats y com nosaltres desijem sumament que perpetuamenti sie dita festa continua solemnitza venerada y guardada en la forma y manera que segons han v. s. m. s. vist ha tingut principi: Perco per nostra part pregam á v. s. m. s. quant a nosaltres es possible se servescan llohar approbar retificar y confirmar totes les desliberacions y ordinacions acerca de dites coses fins avuy fetes com a convenientes y necessaries al benefici de la cosa pública y si en quant manester sie votar y de nou ordenar e instituhyr aquella ab les mateixes solemnitats forma y manera ja esta instituhyda y fundada.

Lo Consell general desta ciutat de Gerona la universitat de aquella fahent celebrant y representant hoyda dita proposicio....

Quant en lo segon cap lloen retiffiquen y de nou instiuen dita solempe processo en dita proposició contenguda y axi be voten aquella ab lo present ordenant y desliberant que de aquí aldevant sie dita proceso continuada y feta perpetuament ab tota la solemnitat y devoció possible cascun any conforme esta ja ordenat y molt millor si ferse pora.»

Segons l' article citat del Sr. Girbal, l' imatge de plata de Sant Narcís, que al present se passeja en professió per la ciutat, fou feta fer poch després pels pabordes de la Confraria del sant, y des de l' any 1809 en que D. Ferran VII nombrà á S. Narcís *Generalissim de mar y terra de tot lo Principat*, les tropes feyen los honors militars formant cordó en tot lo curs de la professió, fins que fa poch, en 1870, lo general Nouvillas ho suprimí. Continua no obstant concorrent á la professió tota la guarnició de Gerona y no sabem hi hagi faltat mai l' Ajuntament, en representació de la ciutat.

Los documents transcrits los hem copiat del Manual d' Acorts de l' any 1589, de l' arxiu municipal.

B.

SECCIÓ LITERARIA

ENAMORADA.

*Al notable escriptor y respectable amich
Nº ANTONI CARETA Y VIDAL.*

I

Era la primera hora d' aubada; gayre bé clarejava quan los pescadors avaraven un á un los llauts y barques que, poch á poch, mar enfora, mar en fora, al ritmich colpejar dels remis, qu' al entrar y sortir de l' aigua, esquitxaven á ses torrades cares una pluja de nevades y petites gotes, anavan desapareixent, enllá d' enllá, en la ratlla ahont s' unian lo cel y l' mar.

Dreta en la platja, sola, los negres cabells voleyanli esballuts demunt lo front, colrat pe 'ls raigs del astre del dia, la Mercé contemplava com una rera l' altre s' allunya-ven.

Totes havien desaparescut. Solsament una s' ovirava en l' horitzó, com si fos un auzell d' ales blanques que dirigís sa volada cap al sol, que, com hostia d' or, s' aixecava ple de majestat d' entre les blaves ones... Y, també, com les altres, desapareixé l' ultima barca.

La Mercé va passarre lo cayre de la mà per los ulls, que sentí com si anés á sortirli una llàgrima. Quelcom nou, no acostumat passava per son ser; un *no se què* qu' ella no sabia, no podia explicar-se; una recança de no poguer ovirar ja cap d' aquelles barques, però una recança estranya qu' omplienava son cor de dolor, alegria, angoixa, però tot, tot, ho sentia com una pessigolla, com una caricia molt dolça.

Mitx s' ajagué sota lo casco d' una barca vella y enfonsada ditos en la sorra, jugant ab pedretes y corcules, que l' mar llença á terra portantles ab ses onades blanques y escumes. Y poch á poquet se cloqueren ses parrelles á causa de una pesadà tota dolçura. Y sentí més y més, dintre son cor, aquella delitosa caricia...

Veya, com en somni, les barques botar á l' aigua, plenes de pescadors joves y vells, les cares torrades, les blaves callasses arreplegades á genoll, la samarra de quadros de colors espirregada, braços ossuts y mans nervudes, empunyant los remis dispositos a bogar a la veu primera de mando del Nostre-Amo.

L' ultima barca, plena d' homens, anava á sortir. Y la Mercé veia solsament á un jovenet, de vint anys escaços, de rostre rialler, que dret demunt la proa enfonsava un rem en l' aigua.

Era en Biél.

En Biél. Si l' havia vist, ella, de voltes y voltes, pero no com lo veia llavores...

Y en vā les feynes del dia vingueren. La figura agradosa de 'n Biél no 's borrà de son magí de quinze anys.

II

S' amagava lo sol, rera les montanyes vehines enllumenant, allà lluny, lluny, un estol de blanquissimes veles que s' atansaven cap á terra. Eran les barques pescadores.

La Mercé, dreta demunt la sorra de la platje, en la rompent de l' aigua, bona estona feya que les contemplava aixostarse, plenes de majestat, les mans apretades á les caderes, fent anances sos tornejats braços arremangats fins á colze.

Já s' sentian les veus, fresques, dels pescadors joves cantant cançons alegres. Les tallants quilles anaven á ensorrarse, y als crits de: «*arronsar velà!*»—dels patrons, tothom enmudia y mentres aquestes s' abaixaven, fent grinyolar, ab son pés, los llivans, queyan á l' aigua los remis que bogaven tots l' una. Ja s' separaven los *estrops* dels *escalams* y les pales s' aixecaven per caure, desseguida, sobre 'ls bancs, mentres, los pescadors, saltaven á l' aigua per avarar als crits de: «*ooohoo...issá!*»—la pesanta barca.

La Mercé, recolzada en lo casco d' un *bot*, seguia ab la vista, plena de interès, los moviments de 'n Biél qu' anava y venia, saltant, llauget com una dayna, del llaut á la sorra y de la sorra al llaut, ajudant á portar á terra coves y gorges curvulles de peix.

Arrivà, poch á poch, lo ff de la tasca y los pescadors, xops, ab la roba regalimant aigua, endreçaven los paços á llurs cases. Y en Biél, qu' ab la *sacola* llençá á fora l' aigua, que restava, en lo fons de la barca, illest de la feyna s' encaminà, com los altres, á la seva.

Ab la mirada encara vā seguirlo bon troc la Mercé.

III

Bonica, com sa mestreça, la cambra de la Mercé, neta, encravada, blanca y polida, com un mirall. La caleixera, recorrt del casament de l' avia, ab potes de tigre endaurades ab una imatge, al demunt, de la Verge de la Mercé, de nimica de gust artístich, sota una campana de cristall, que la preserva de la pols; tres ó quatre cadires de balca y, dins l' arcobat, un llit de monja, que prou devia recordarse de cinquanta anys avans de la vinguda del francés: era tot lo moblatge.

¡Quin tip de revolcarse d' un costat al altre de llit se feu aquella nit la Mercé! Sempre devant la figura de 'n Biél que l' atreya com en èxtasis, y l' encisava fentli trontollar son cor verge.

Per fi s' adormí.

Un somni dolçissim enteobrí sos llavits, rosats, en una angelical somrisa qu' enllumenà son rostre y mormolà baixet, mol baixet.

—T' estimo.

NARCIS DE FONTANILLES.

Gerona y Març de 1895.

LA CAMPANA

Desde l' vell finestral qu' anys ha qu' habito al cap demunt de tot del campanar he vist entrá una alegre comitiva al temple parroquial.

Devant de tot una senyora afable portaba en los seus brassos un infant ros y bonich com un manat d' espigas, y anaba al seu detrás tot lo jovent del poble, noys y noyses ab la roba de festa y bromejant.

Un cop la comitiva dins l' iglesia, del campaner lo bordegàs més gran tot fent dringar una pesseta 'n plata s' ha sentat sota meu, al finestral; y ab un maneig, com ell no més sab ferho, s' ha estat á prop d' una hora tritilejant, fent retronyir ab son repich contínuo tot mon ser de metall.

SECCIÓ D'ANUNCIS

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Dissapte, 23.—Bto. Joseph Oriol cf. y s. Victoria.
Diumenge, 24.—S. Timolao mr. y s. Agapio b. mr.
Dilluns 25.—LA ANUNCIACIÓ DE N. S.
Dimarts 26.—S. Brauli b. y sta. MÁXIMA mr.
Dimecres 27.—Sta. Lidia ab son espós y fills mrs.
Dijous 28.—S. Sixto III p. y cf.
Divendres 29.—S. Estasi ab. y s. Bertoldo cfs.

QUARANTA HORES.

Avui se trovan en la iglesia de San Lluh.
Demà comensarán en la iglesia de San Pere

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del dia 16 de Març.

Especies.	Mesures.	Pessetes
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	14'50
Mestay.	»	12'50
Ordi.	»	7'50
Segol.	»	00'00
Civada.	»	7
Besses.	»	12'00
Mill.	»	14'00
Panis.	»	15'00
Blat de moro.	»	12'50
Llobins.	»	8'00
Fabes.	»	12'00
Fabó.	»	13'00
Fassols.	»	2500
Monjetes.	»	27
Gus.	Dotzena.	0'80

Establiment tipogràfic de Manel Llach.
Ferreria Vella, 5—GERONA.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Aigua Minòxima vegetal per tenir lo cabell. No te riva en lo mon, perquè á més de sos efectes marevollosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent específich, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,
GERONA.

Grans rebaxes al engrós.
També's troba de venda en dit establiment la

TINTURA AMERICANA INSTANTÁNEA

IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓN

DE

MANEL LLACH

FERRERIA VELLA, 5.—GERONA

Impressió de tota mena de treballs tipogràfics; sobres, papers comercials, factures, esqueles y tot lo referent á la Imprempta.

Sobres comercials de color á

5 PESSETES LO MIL

Ferreria Vella 5.—GERONA

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

Primera Assamblea General de Delegats
DE LA

Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos què en ella s'hi pronunciaren y llegiren, y las bases definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de DOS PESETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l'Argenteria, Gerona.

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli. Serveys complets de cuyna. Cereria. Instalacions de para-llamps, campanetas elèctriques y telèfons á preus limitadíssims.

EDICIÓ DE PROPAGANDA

DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALÀ", de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo meller dels tònicos reconstituyents conegeuts, despara la gana, cura l'anèmia, clorosis (colors tristes), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalecencies: Ampolla 10 rals.

Ví restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demonstrat qu' era lo «Restaurador» per escelença, pera combatre l' escrofisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals.

Vi de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: Preu 8 rals.

SE VEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor Conde del Asalto, 14.—BARCELONA

Al detall en totes les farmàcies.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyia general de segurs sobre la vida estableguda á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1893	87,949,791'98 ptes.
Actiu en idem	15,387,928'87 »
Sinistres pagats fins á idem	32,82,316'69 »
Reserves ó fondos de segur á idem	4,178,675'62 »

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Mixto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocurrer la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquests segurs participen en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n° aquesta província:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

SUCURSAL JUNCOSA

Plassa de la Constitució, número 13
GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sures y thés.

NARCÍS GRAU

PERRUQUER

Ofereix los seus serveys al públic. Especialitat en rruques y postissons.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT 13, PRINCIPAL

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la proxima temporada; los prens sumament econòmichs.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS

Especialidad en trajes pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

LLIBRES

NOTICIA HISTÓRICA Y ARQUEOLÓGICA DE LA ANTIGUA CIUDAD DE EMPORION, com láminas. 5 Pts.

CONDADO DE GERONA. LOS CONDES BENEFICIARIOS, (monografía histórica). 2 Pts.

UNA VISITA AL CASTELL DE CARTELLA, ab láminas. 1 Pt.

SARCÓFAGOS ROMANO-CHRISTIANOS ESCULTURADOS QUE CONSERVAN EN CATALUNYA, con láminas. (En premsa).

Aquests opúscols d' en Joaquim Botet y Sisó, se troben a venda á Gerona en les llibreries de Torres y Franquet, Barcelona en la de Alvar Verdaguer.

LA PREVISIÓN

Primeria Companyia Espanyola dedicada exclusivamente a SEGURS SOBRE LA VIDA AB PRIMA FIXA

Dormitori de Sant Francesc, 8, principal.—BARCELONA.

Agent á Gerona—BEATAS, 2

D. Narcís Boada y Guyto

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.

SALT

Molí Fariner

Sistemes AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M. VENTOS

Calsat per senyors, senyoras y nens. Especialitat per a que s' encarregui expressament.

ESTABLIMENT Y TALLER

DE

PAU CASSÀ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pesetes la pessa.

Cromos, motlles, trasparentes y cuadros

Novetat, bon gust y economia

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca»

Redacció y Administració: Sabateria Vella, núm. 2.-1.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona	1 peseta trimestre
Fora	1'25 id. id.
Estranger	1'50 id. id.

Un numero sol, 10 céntims